

Terveyssosiaalityötä koskettavia ilmiöitä Kainuun sosiaalisessa raportoinnissa

Kainuun sote/aikuissosiaalityö ja SOSRAKE-hanke
Aluekehittäjä Anne Tuikka 7.10.2022

Sisältö

- **Sosiaalisen raportoinnin lähtökohtia ja tavoitteita Kainuussa**
- **Kainuun soten sosiaalisen raportoinnin prosessikuvaus**
- **Nostoja sosiaalisen raportoinnin terveysosiaalityötä koskettavista ilmiöistä ja niiden käsittelystä**
- **Ensimmäinen sosiaalinen raportti vuodelta 2021 ja raportin tiedote**
- **Johtopäätökset**
- **Lähteet**

Sosiaalisen raportoinnin lähtökohtia ja tavoitteita Kainuussa

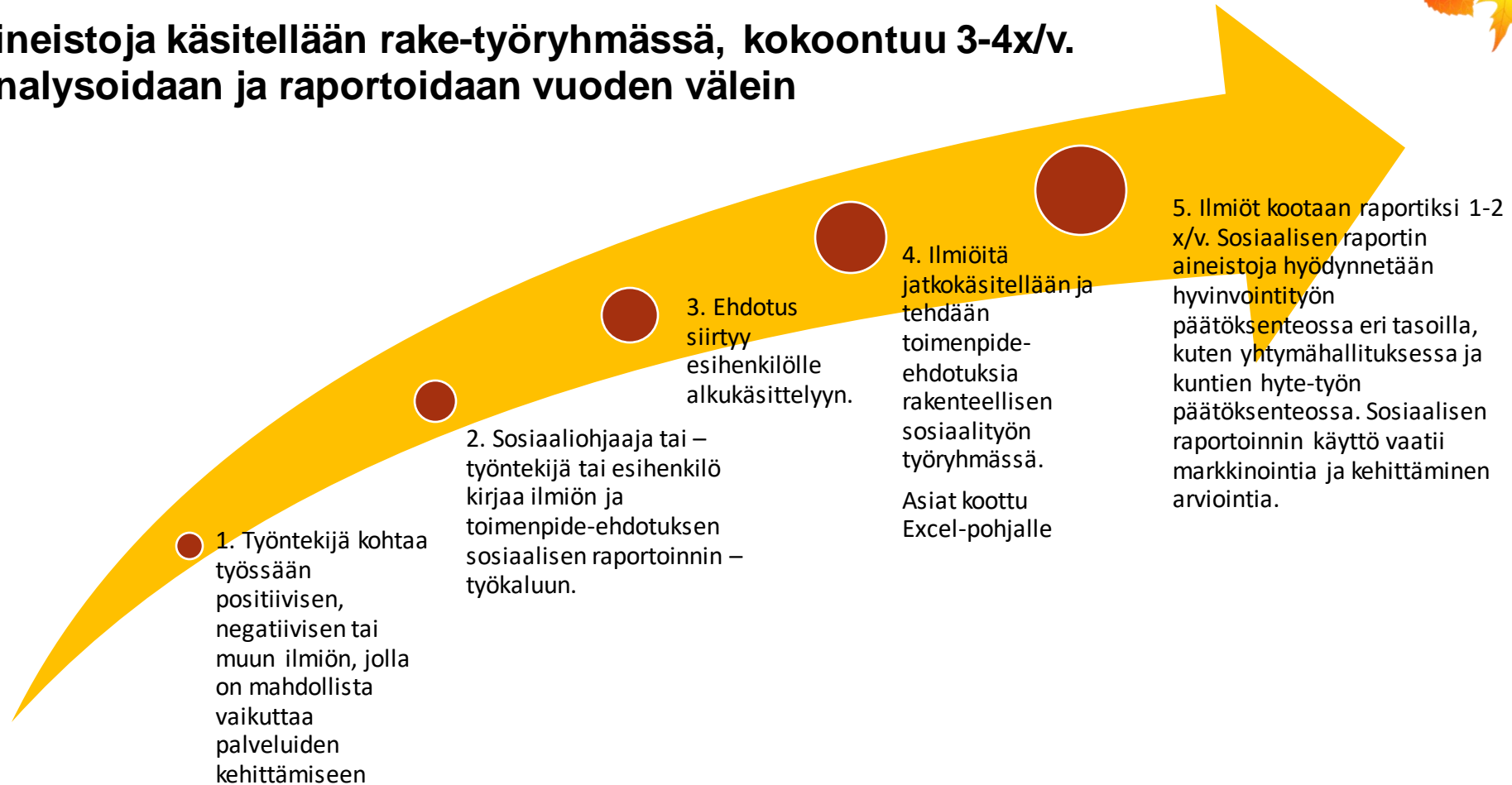

- Sosiaalisen raportoinnin käyttöönottoa on tukenut Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ISO:n hallinnoima SOSRAKE Kainuun osahanke.
- Otettu käyttöön 1.1.2021 alkaen kaikilla sosiaalialan vastuualueilla, myös terveyssosiaalityössä niin sosiaalityöntekijöiden kuin –ohjaajien käytettäväksi.
- Mallinnettu Vassolta
- Perustyön ohessa helposti käytettävä tapa tehdä SHL7 §:n edellyttämää rakenteellista sosiaalityötä eli on osana työnkuvaamme.
- Työkalu, jolla voimme nostaa esille työssä havaitut hyvin- tai huonovointisuuteen liittyvät ilmiöt, niiden yhteiskunnalliset yhteydet, sekä tehdä niille toimenpide-ehdotus.
- Edistää sosiaalialan osaamisen esiin tuomista osaksi muiden toimialojen ja yhteistyökumppaneiden suunnittelua ja yhteistyötä.
- Tiedon esille nostaminen vaatii ilmiöiden käsittelyä, sekä vahvaa viestintää ja viestintäosaamista. Kainuun soten viestintäasiantuntijat ovat tukena sosiaalisen raportoinnin viestimisessä.
- Työmenetelmän käyttöönotto on vaatinut ja vaatii edelleen osaamisemme vahvistamista ja markkinointia.

Kainuun soten sosiaalisen raportoinnin prosessikuvaus - sisältää rakenteet tiedon käsittelylle

- Aineistoja käsitellään rake-työryhmässä, kokoontuu 3-4x/v.
- Analysoidaan ja raportoidaan vuoden välein

Nostoja sosiaalisen raportoinnin terveysosiaalityötä koskettavista ilmiöistä ja niiden käsittelystä

SOSIAALIHUOLLON JA
PERUSTERVEYDENHUOLLON YHTEISTYÖN
VAHVISTAMISEN TARVE

HUOLI-ILMOITUKSEN TEKEMÄTTÄ
JÄTTÄMINEN

TYÖTTÖMIEN
TERVEYSTARKASTUSTEN
VIIVÄSTYMINEN,
JA
SAIRASLOMATODISTUKSEN
TARVE

EDUNVALVONTAAN
LIITTYVÄN
LÄÄKÄRINLAUSUNNON
VIIVÄSTYMINEN

Työväline Excelissä sosiaalisen raportoinnin ilmiöiden jatkotyöstämiseen

SOSIAALIHUOLLON JA PERUSTERVEYDENHUOLLON YHTEISTYÖN VAHVISTAMISEN TARVE HUOLI-ILMOITUKSEN TEKEMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

2021- 2022	Päivitetty 1.9.2022 /PAA								
Ilmoituksen sisällön ydin	Mitä viestittävä? Kirkas tavoite	Kenelle? Kohderyh mät	Mitä viestit? Ydinviesti	Missä ja miten? Kanavat ja keinot	Milloin? Ajoitus	Kuka/ ketkä tekevät?	Seuranta	Priori- teetti- nro	Tulos
Vakavan itsemurhayrityksen jälkeen kukaan asiakkaan tapauksessa toiminut ei tehnyt ko. ilmoitusta (poliisi, ensihoito, OUY, KAKS). Tilanne aiheutti työturvallisuusriskin asuntoon menneille työntekijöille ja olisi aiheuttanut potilasturvallisuusriskin, ellei asialle olisi tehty mitään ja asiakas olisi mennyt sinne yksin kotiuduttuaan. Yhteydenotossa poliisiin ja ensihoitoon ilmeni, että lainkohta tiedetään, mutta se ei juurikaan ole käytössä.	SHL 35 § sisältö	Poliisi ja ensihoito	Tarvitaan työntekijöille perehdytystä lain sisältöön liittyen	1. Yhteys ensihoidon vastaavalle 2. Yhteys poliisiin (Selvitetty heti, että ilmoitusvelvollisuus on tiedossa, mutta ei jokaisessa tapauksessa tehdä. Harkintaa, milloin tehtävä ilman asiakkaan suostumusta.	28.9.2022	Ilmoituksen tekijän esihenkilö	1. Ensihoidon vastaavan kanssa puhelinkeskustelu 2. Puhelinkeskustelu poliisin edustajan kanssa	1	1. Sovittu, että aikuissosiaalityön johtava sosiaalityöntekijä pitää luennon aiheesta akuuttipalvelujen koulutustilaisuudessa 28.9.2022. 2. Sovittu, että vanhempi konstaapeli S. on yhteydessä uudelleen, kun keskustelee kollegojen kanssa. Poliisin koulutukseen osallistuminen tai soten tekemä "huoneentaulu" asiasta esimerkiksi mahdollisia ratkaisuja.

Työväline Excelissä sosiaalisen raportoinnin ilmiöiden jatkotyöstämiseen

TYÖTTÖMIEN TERVEYSTARKASTUSTEN VIIVÄSTYMINEN JA TYÖTTÖMIEN SAIRASLOMATODISTUKSEN TARVE

2021 - 2022	Päivitetty 1.9.2022 /PAA								
Ilmoituksen sisällön ydin	Mitä viestittävä? Kirkas tavoite	Kenelle? Kohderyhmät	Mitä viestit? Ydinviesti	Missä ja miten? Kanavat ja keinot	Milloin? Ajoitus	Kuka/ ketkä tekevät?	Seuran ta	Prioriteetti-nro	Tulos
On ilmennyt, että työttömien terveystarkastukset eivät toteudu 3 kk:n sisällä. Kaikki em. epäkohdat hankaloittavat niin asiakkaittemme elämää (esim. tulopuoli jatkuvasti katkolla), kuin myös laajan verkoston auttamistyön etenemistä.	Lakisääteisyys tarkastusten järjestämisen onnistumiselle taattava. Työllisyyden kehittämisen tukitoimiin tulee kiinnittää paremmin huomiota. Resurssien kohdentaminen tarkastuksissa on ristiriidassa hyvinvointialueen painopisteen, työllisyyden ja elinvoiman kanssa.	Terveystarkastus- ja kehittämissuunnitelmat; OSAKSI- ja HELLÄ-hanke	Työttömien terveystarkastusten lakisääteisyys ja sen yhteiskunnalliset yhtymäpinnat.	Yhteydenotto terveydenhuoltoon ja yhteiset kehittämissuunnitelmat.	Käynnissä	Aikuissosiaalityö		1	OSAKSI-hanke ja HELLÄ-hanke ovat kehittäneet työkyvyn tuen tiimiallin, jota koordinoi terveydenhuolto. Kokoontuu 2 x/v. Voi viedä käsiteltäväksi caseja, työryhmä käsittelee ja kehittää esille nostettuja haasteita.
Työttömälle ei kirjoiteta sairauslomatodistusta.	Ilmiöstä tehty terveystarkastus- ja kehittämissuunnitelman toimesta kannanotto terveystarkastusjohtajalle.	Lääkärit	Yhteistyön tiivistäminen. Laaditaan lääkäreille asiasta työohje.	Automaattisesti asiakas ei saa todistusta, hänen tulee myös itse pyytää sitä lääkäriltä. Asiakkaita tulee muistuttaa tästä asiasta.	Kevät 2022	Terveystarkastus- ja kehittämissuunnitelma		2	Aikuissosiaalityössä asia ei ole viime aikoina noussut esille, asia on edennyt.

Työväline Excelissä sosiaalisen raportoinnin ilmiöiden jatkotyöstämiseen

LÄÄKÄRINLAUSUNTOIHIN LIITTYVÄÄ HUOMIOTA:

- EDUNVALVONTAAN LIITTYVÄN LÄÄKÄRINLAUSUNNON VIIVÄSTYMINEN

2022	Päivitetty 1.9.2022/PAA								
Ilmoituksen sisällön ydin	Mitä viestittävä? Kirkas tavoite	Kenelle? Kohderyhmät	Mitä viestit? Ydinviesti	Missä ja miten? Kanavat keinot	Milloin? Ajoitus	Kuka/ ketkä tekevät?	Seuranta	Prioriteetti -nro	Tulos
Vastentahtoisten edunvalvontahakemusten käsittely kestää jopa vuoden tai yli. Ilman laajaa edunvalvontaa ihminen jää täysin heitteille, koska ei enää kykene itse toimimaan järkevästi. Voi aiheuttaa hengenvaaraa. Taloudellisen edunvalvonnan viivästyminen tulee johtamaan häätöihin ja velkaantumiseen.	Seuraukset asioiden pitkittymisen johdosta esimerkkitapausten avulla.	Digi- ja väestötietovirasto, Kuntaliitto	Edunvalvontaprosessia pitäisi voida nopeuttaa. Lääkärilausunnon saaminen pitää tehdä helpommaksi. Voisiko riittää esim. sosiaalityön lausunto edunvalvonnan saamiseksi? Kansalaisaloite lain uudistamiseksi?	Digi- ja väestötietovirasto, Kuntaliitto	15.3.2022 Päivi A-A lähettänyt Kuntaliittoon asiaan liittyen ja ottaa asian puheeksi uudelleen maakunnallistuvassa työryhmässä. 5.3.2022	Vastuualuepäällikö Päivi A-A		1	Todettiin, että esimerkiksi yhteiskunnallisen keskustelun herättely saattaa nostaa esiin aloitteita valtuustoihin, ja aloitteet ovat siitä hyviä, että ne tulee käsitellä määräajassa. Näin asiat varmasti edistyvät suuntaan tai toiseen.

Ensimmäisen raportin tiedote oikealla

Raportti täältä:

[https://sote.kainuu.fi/sites/sote.kainuu.fi/files/documents/library/2022-04/Sosiaalinen%20raportointi%201-12 2021 0.pdf](https://sote.kainuu.fi/sites/sote.kainuu.fi/files/documents/library/2022-04/Sosiaalinen%20raportointi%201-12%202021%200.pdf)

Kainuun soten ensimmäinen sosiaalinen raportti ajalta 1.1. – 31.12.2021

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän (Kainuun soten) kaikilla sosiaalialan vastuualueilla on otettu 1.1.2021 alkaen käyttöön Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskukselta (Vasso) mallinnettu sosiaalinen raportointi. Tavoitteena on saada koko sosiaalialan ääni ja tieto paremmin kuuluviin kuntayhtymässä, kunnissa, maakunnassa ja koko Suomessa. Perusteena on sosiaalihuoltolain (SHL 1301/2014) 7§: n mukainen rakenteellinen sosiaalityö.

Sosiaalialan raportoinnissa tietoa tuotetaan positiivisista, negatiivisista tai muusta tärkeäksi katsotusta hyvinvointia haastavasta tai edistävästä ilmiöstä ja sen ratkaisuehdotuksesta. Tarvitsemme tätä tietoa hyvinvointityön kehittämisen ja asiakasosallisuuden vahvistamiseen.

SOSIAALITYÖN TIETO KUNTALAISTEN HYVINVOINTIIN VAIKUTTAVISTA ILMIÖISTÄ TULEE NÄKYVÄKSI

MILLAISIA ILMIÖITÄ ON RAPORTOITU?

- Imiöissä tuodaan esille alueen kunnissa esiintyviä negatiivisia ilmiöitä, jotka vaikeuttavat heikoimmassa asemassa olevien kainuulaisten elämäntilannetta.
- Suurin osa esille nostetuista ilmiöistä liittyi nuorten ja työikäisten palveluihin.
- Raportin voit lukea kokonaisuudessaan täältä: [https://sote.kainuu.fi/sites/sote.kainuu.fi/files/documents/library/2022-04/Sosiaalinen%20raportointi%201-12 2021 0.pdf](https://sote.kainuu.fi/sites/sote.kainuu.fi/files/documents/library/2022-04/Sosiaalinen%20raportointi%201-12%202021%200.pdf)

MITEN RAPORTEJA KÄSITELLÄÄN?

- Raportoituja ilmiöitä on käsitelty esihenkilöiden ja rakenteellisen sosiaalityön työryhmän toimesta (työryhmässä on edustus kaikilta sosiaalialan vastuualueilta).
- Rakenteellisen sosiaalityön työryhmässä on tehty toimenpide-ehdotuksia ja toimeksiantoja.
- Raportti julkaistaan Kainuun soten verkkosivuilla ja viedään tiedoksi yhtymähallitukselle.
- Maakunnan ja kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) -työryhmät hyödyntävät tuloksia hyvinvointikertomuksissa vuosittain ja valtuustokausittain.

ILMIÖLÄHTÖINEN TIETO ON MERKITYKSELLISTÄ PALVELUIDEN KEHITTÄMISESSÄ JA TUKEE PÄÄTÖSTEN TEKEMISTÄ

Johtopäätökset sosiaalisessa raportoinnissa terveysosiaali- työhön liittyvien ilmiöiden esiin nostamisesta ja viestinnän merkityksistä

- Toimenpiteistä informoidaan myös henkilöstöä – lisää raportoinnin merkitystä, uskottavuutta, käyttöä.
- Tiedon hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä:
 - Raportti on esitelty Kainuun soten yhtymähallitukselle ja maakunnan Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) työryhmissä.
 - Sosiaalisen raportin tieto rikastuttaa indikaattoritietoa ja kertoo mihin asioihin tulee kiinnittää huomiota, koska se on paikallista ja tuoretta tietoa.
 - Kunnittaiset HYTE-työryhmät hyödyntävät tuloksia Hyvinvointikertomuksissa vuosittain ja valtuustokausittain.
- Moniammatillisuus ja yhteistyö vahvistuu
- Palvelujen uudistamisen tavoitteena on myös **muuttaa toimintatapojamme asiakkaita osallistavammiksi**, jotta palveluiden merkityksellisyys vahvistuisi.
- Mahdollistaa sosiaalityön ja -ohjauksen ammatillisen statuksen vahvistumisen.

Lähteet

Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ISON hallinnoima SOSRAKE-kumppanuushanke: <https://www.isonet.fi/iso-toiminta/kehittamishankkeet/sosrake.html>

Kainuun soten osiaalisen raportoinnin raporttipohja (voit katsoa, mutta älä täytä):
<https://response.questback.com/isa/qbv.dll/bylink?p=zBtbl8qwJbQgDctd9nIE-qkbHuu0YErzdTZA-NKN5cSQw4tjBhufVgvGJTvFZBxxANSFvFoB1RMfIA6G2Pvqw2>

Ohjeistusta Kainuun soten sosiaaliseen raportointiin:
<https://kaima.kainuu.fi/sote/ajankohtaista/Sivut/Sosiaalisen-raportoinnin-kautta-pääset-vaikuttamaan.aspx>

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=sosiaalihuoltolaki>

SOSRAKE Kainuun osahanke: <https://sote.kainuu.fi/sosrake-osaamisverkosto>

Vasso:
<https://response.questback.com/isa/qbv.dll/bylink?p=zBtbl8qwJbQgDctd9nIE-qkbHuu0YErzdTZA-NKN5cSQw4tjBhufVgvG-JTvFZBxxANSFvFoB1RMfIA6G2Pvqw2>

Kiitos ja hyvää syksyä!

Kainuun sote/aikuissosiaalityö ja SOSRAKE-hanke
Aluekehittäjä/sosiaalityöntekijä Anne Tuikka 7.10.2022
anne.tuikka@kainuu.fi
p. 044 7970363, 24.10. alkaen p. 044 7970276

